Lietas Nr. C11118115
Lietas arhīva Nr. C-1181-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs, 2015. gada 15. decembrī

Cēsu rajona tiesa, tiesnese L. Karlsone

izskatot rakstveida procesā civillietu Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk - prasītāja) maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk - atbildētājs) par naudas piedziņu,

k o n s t a t ē j a ,

ka 2015. gada 26. oktobrī Cēsu rajona tiesā saņemtais prasītājas maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju par parāda piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļas nosacījumiem pakļauts izskatīšanai tiesā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 1 243,77 EUR apmērā.

Prasībā norādīts, ka 05.05.2000. starp prasītāju un atbildētāju noslēgts Studiju kredīta līgums Nr. 011632 (turpmāk – līgums) 3.1. apakšpunktu, pamatojoties Latvijas Universitātes (turpmāk – augstskola) kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, 08.05.2000., 27.09.2000., 19.03.2001., 01.10.2002. un 04.042002., prasītāja pārskaitīja augstskolai studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem 1 743,02 EUR, kas atbilst 1 225 Ls apmērā, ar mērķi, lai segtu maksu par studijām augstskolā. Saskaņā ar līguma 3.3.1. apakšpunktu un MK 29.05.2001. noteikumu Nr. 219 30.2. apakšpunktā noteikts, ka atbildētājam kredīta pamatsummas atmaksa bija jāuzsāk ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas un 33.1 punktā noteikts, ka pilns norēķina jāveic ne vēlāk, desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža.

MK noteikumu Nr. 219 49.4. apakšpunktā un līguma 3.5.1.4. apakšpunktā noteikts, ka kredīta atmaksas termiņš tiek pagarināts par laiku kamēr kredīta ņēmējs turpina studijas maģistrantūrā. Tika noteikts kredīta pamatsummas atmaksas pagarinājums no 02.09.2002. līdz 27.06.2005.

Saskaņā ar līguma noteikumiem atbildētājam studiju kredīta pamatsummas atmaksa bija jāuzsāk līdz 28.06.2005. un pilns norēķins jāveic ne vēlāk kā līdz 27.06.2015.

Saskaņā ar līguma 3.3.2. apakšpunktu atbildētājam katru mēnesi bija pienākums maksāt vienu divpadsmito daļu no attiecīgajā gadā noteiktās summas. Gadā atmaksājamā summa bija 174,36 EUR, bet vienā mēnesī atmaksājamā studiju kredīta pamatsumma bija 14,53 EUR. No atbildētājas veiktajām iemaksām no 13.07.2005. līdz 15.04.2010. studiju kredīta pamatsummas segšanai tika novirzīti 731,50 EUR. Galvenā parāda 1 011,52 EUR summa aprēķināta no 15.04.2010. līdz 01.06.2015.

Prasītāja 08.10.2002. saņēma augstskolas pārskatu par studiju kredīta ņēmējiem, kurā iekļauta informācija, ka 01.07.2002. atbildētājs eksmatrikulēts no augstskolas, jo ir pabeidzis augstskolu Atbildētājs atzina un parakstīja studiju kredīta atmaksas grafiku, saskaņā ar kuru viņam desmit gadu laikā bija jāveic kredīta un procentu atmaksa.

Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām un parāda summu, laika periodā no 28.01.2004. līdz 13.02.2015. prasītāja atbildētājam nosūtīja vienpadsmit vēstules – deviņas informatīvas, brīdinājumu un pretenziju. Sakarā ar to, ka atbildētājs nepildīja pilnībā ar līgumu uzņemtās saistības, prasītāja 29.06.2015. nosūtīja atbildētājam paziņojumu Nr. 1-14/283/B „Pirmstiesas paziņojums".

Līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā atbildētājs nav samaksājis studiju kredīta parāda pamatsummu 1 011,52 EUR, līgumiskos procentus par laika periodu 01.04.2010. līdz 30.04.2015. 123,75 EUR un līgumsodu 108,50 EUR apmērā.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja parādu 1 243,77 EUR un tiesas izdevumus - valsts nodevu 186,57 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, pavisam kopā 1 435,04 EUR.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1574., 1587., 1716., 1717., 1720. panta 2. punktu, 1756., un 1943. pantu; Civilprocesa likuma 1. un 127. panta pirmo daļu; 1999. gada 9. marta MK noteikumu Nr. 86 „Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18. un 33. punktu, MK noteikumu Nr. 219, 9., 16. punktu, 30.2. apakšpunktu, 32., 33.^{1} , 33.^{3} un 33.^{6} punktu, 49. apakšpunktu.

Norādīts, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2015. gada 27. oktobrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta noteikumiem un pamatojoties uz 2015. gada 27. oktobra lēmumu par civillietas ierosināšanu, atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa. Tiesneses noteiktajā termiņā rakstveida paskaidrojums no atbildētāja nav saņemts.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesnese norāda, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem, lietā konstatētiem apstākļiem, tiesnese atzīst, ka atbildētājiem par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā.

Ar tiesneses 2015. gada 1. decembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā, noteikts datums – 2015. gada 15. decembris no kura sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā. Pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem ar 2015. gada 1. decembra paziņojumu paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta nosacījumiem, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Ja atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un viņš nav norādījis savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu, tiesas dokumentus nosūta uz lietas dalībnieka saskaņā ar šā likuma 54.^{1} panta pirmo daļu norādīto adresi.

Bet saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punkta nosacījumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā

kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta otrajā un piektajā daļā noteikto kārtību, prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa ierakstītā vēstulē nosūtīti uz atbildētāja deklarēto adresi, bet sūtījums 2015. gada 30. novembrī saņemts atpakaļ tiesā, jo pēc uzaicinājuma adresāts nav ieradies to saņemt uz pastu. Tiesa atzīst, ka atbildētājam prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa nosūtīti pienācīgā veidā un uzskatāms, ka atbildētājs šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmis, ja nosūtītājs dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta, bet apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 1587. pantu: *„tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.”*. Ar prasības pieteikumam pievienoto 05.05.2000. Studiju kredīta līgumu Nr. 011632 (lietas 12. - 15. lapa), prasītāja pierādījusi noslēgtās saistības ar atbildētāju un ar 21.10.2015. maksājumu kopsavilkumu (lietas 57 - 67. lapa) prasītāja pierādījusi parāda apmēru.

Pamatots ir prasījums par procentu piedziņu, jo saskaņā ar CL 1753. pantu: *„Ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu ..”*. Bet saskaņā ar CL 1756. pantu: *„Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu”*. Konkrētajā gadījumā prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus par laika periodu no 01.04.2010. līdz 30.04.2015. 123,75 EUR, maksājumu kopsavilkumu (lietas 57. - 67. lapa).

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu 108,50 EUR apmērā apmierināma daļēji. Saskaņā ar CL 1716. panta nosacījumiem: *„Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.”* (20.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.). Bet saskaņā ar CL 1717. panta nosacījumiem: *„Līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.”* 20.06.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2014.). Savukārt CL 1720. pants nosaka*: „Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: ..2) ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.”*. Līdz ar to piedzenams līgumsods 10% apmērā no līgumsoda summas, tas ir 101,15 EUR.

Savukārt puses saskaņā ar 05.05.2000. Studiju kredīta līgumu Nr. 011632 (lietas 12. - 15. lapa), 6.1.1. punktu vienojušās, ja kredīta ņēmējs nokavē šajā līgumā noteiktos kredīta procentu un pamatsummas atmaksas termiņus vai neievēro to apmērus, tiek noteikts līgumsods – 0,1 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katra maksājuma katru maksājumu nokavējuma dienu. Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda 7,35 EUR piedziņu, kas aprēķināta pēc 05.05.2000. Studiju kredīta līgumu Nr. 011632 (lietas 12. - 15. lapa), 6.1.1. punkta, kā nepamatota noraidāma. Tiesa nosaka, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods 101,15 EUR apmērā.

Ņemot vērā augstāk norādīto, tiesnese uzskata, ka prasība apmierināma daļēji un no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds 1 236,42 EUR apmērā, kas sastāv no galvenā parāda 1 011,52 EUR, līgumiskiem procentiem 123,75 EUR un līgumsoda 101,15 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 35., 41. pantu no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 185,46 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 4,70 EUR, kopā 190,16 EUR.

Prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas, ievērojot CL 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam dodams 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 1. punktu, 41. panta pirmo daļu, 193. pantu, 250.[25] pantu tiesa

n o s p r i e d a,

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, par labu Studiju un zinātnes administrācija maksājumu parādu 1 236,42 EUR (tūkstoš divsimt trīsdesmit seši *euro* un 42 centi), kas sastāv no galvenā parāda 1 011,52 EUR (tūkstoš vienpadsmit *euro* un 52 centi), līgumiskiem procentiem 123,75 EUR (simt divdesmit trīs *euro* un 75 centi), līgumsodu 101,15 EUR (simt viens *euro* un 15 centi) un tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 185,46 EUR (simt astoņdesmit pieci *euro* un 46 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro* un 70 centi), pavisam kopā 1 426,58 EUR (tūkstoš četrsimt divdesmit seši *euro* un 58 centi).

Parāda summa ieskaitāma - Valsts kase, kods TRELLV22, kontā Nr. LV61TREL2150174010000, maksājuma mērķis: tiesas izdevumiem, ieņēmumu kods: 2519, kredīta atmaksai, ieņēmumu kods: F40311220.

Noraidīt Studiju un zinātnes administrācija prasību pret /pers. A/ daļā par daļēja līgumsoda 7,35 EUR, piedziņu.

Noteikt Studiju un zinātnes administrācija tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās pamatparāda summas 1 011,75 EUR, par laiku līdz lēmuma izpildei (izsoles dienai), ievērojot CL 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/ termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese L. Karlsone